

REPUBLIC OF SLOVENIA

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD

www.mkgp.gov.si, e: gp.mkgp@gov.si
Dunajska cesta 58, SI-1000 Ljubljana, Slovenia
t: +386 1 478 90 00, f: +386 1 478 90 21

PLANINE V SLOVENIJI

Silvester Kranjec

Sektor za sonaravno kmetijstvo

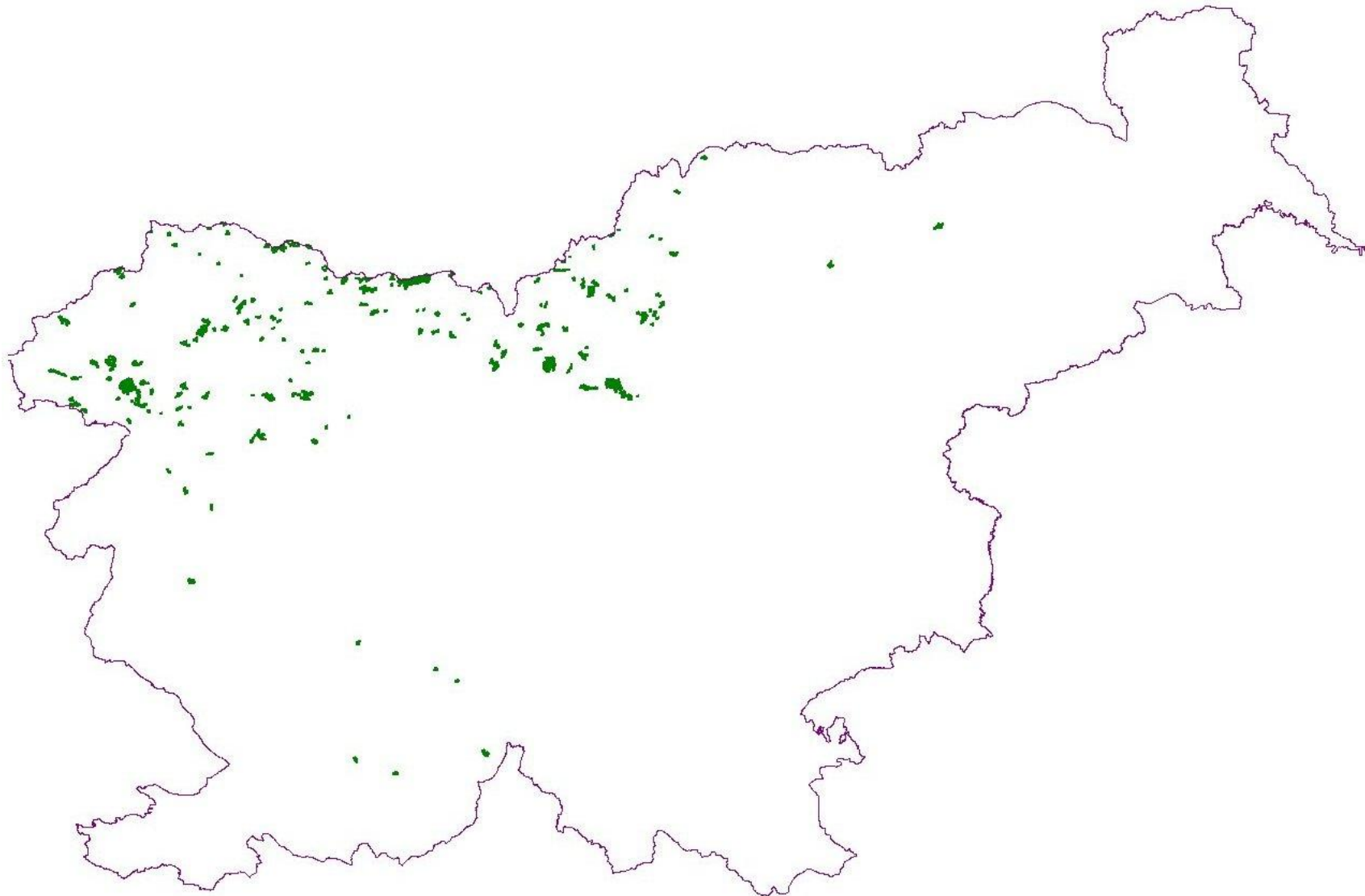
»European Agriculture Fund for Rural Development«

- ▶ **Nahajajo se v gorskem svetu severne in dinarskem svetu južne Slovenije**
- ▶ **Nadmorska višina znaša 750 – 2.000 m**
- ▶ **Njihovo število se je v zadnjih 20 letih postopoma zmanjševalo**
- ▶ **V uradni register je vpisanih 208 planin**

PRIKAZ PLANIN v SLOVENIJI

- ▶ **SKUPAJ: 208 planin na 8.000 ha kmetijskih zemljišč v uporabi, od tega**
 - **188 skupnih planin,**
 - **20 individualnih planin, kjer pase le 1 imetnik živali, ki je običajno tudi lastnik planine**

AGRARNE SKUPNOSTI KOT UPRAVLJALCI PLANIN

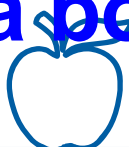

- ▶ **Na 114 planinah gospodarijo agrarne skupnosti**
- ▶ **Na 74 planinah agrarne skupnosti niso uradno registrirane, kar lahko predstavlja znatno oviro v raznih upravnih postopkih ali pri pridobivanju investicijskih podpor**

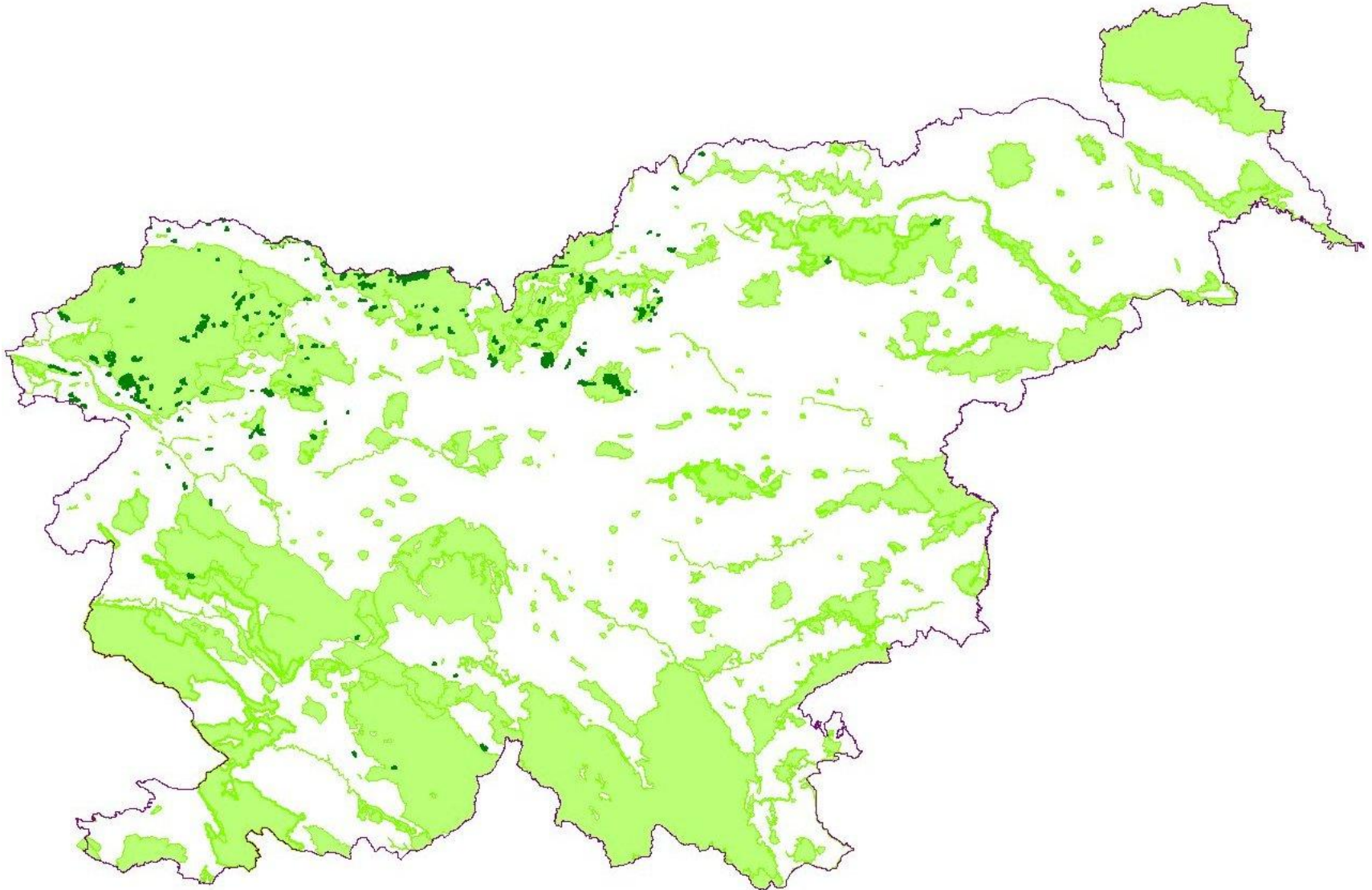

- ▶ **Več kot 75% planin se nahaja v območju NATURA 2000, kar priča o veliki biotski raznovrstnosti gorskega območja**
- ▶ **Nadaljnja tradicionalna raba planinskih pašnikov je temelj za ohranitev visoke stopnje biodiverzitete**
- ▶ **Opustitev rabe kmetijskih zemljišč vodi v zaraščanje kmetijskih zemljišč in izgubo tega bogastva**

PLANINE IN NATURA 2000

SEDANJE PODPORE PLANINAM

- ▶ **Planine lahko prejmejo naslednje podpore iz naslova skupne kmetijske politike:**
 - ▶ **Direktna plačila za travinje: 108 €/ha +**
 - ▶ **LFA plačila: 183,45€/ha (pri obtežbi vsaj 1 GVŽ/ha) +**
 - ▶ **Kmetijsko okoljska plačila za**
 - **planinsko pašo s pastirjem: 72,57€/ha ali**
 - **planinsko pašo s pastirjem: 61,09€/ha.**

SLABOSTI

- ▶ **Lastniška razmerja: neurejena ali neformalizirana organizacijska oblika na več kot 35% planin**
- ▶ **Pomanjkanje delovne sile**
- ▶ **Naravne nesreče:**
 - ▶ **Potres v Posočju (l. 2003), ki je imel za posledico:**
 - **Prekinitev paše mlečne živine na 5 planinah,**
 - **Popolno opustitev paše na 2 planinah.**
 - ▶ **Plazovi (snežni, zemeljski)**

Posledice: uničeni objekti ali infrastruktura (ceste,...)

Posledice plazu - porušeni objekti na planini Velo polje

- ▶ **Pridelava kvalitetnih proizvodov na planinah**
 - ▶ **Izdelki z oznako Geografska zaščita (sir Tolminc, Bovški sir, sir Mohant)**
 - ▶ **Sirarski učni center v Kobaridu**

► Veliko malih investicij

- Z lastnimi sredstvi in prostovoljnim delom pašnih interesentov (koče, infrastruktura,...)

► V zadnjih letih se planine več ne opuščajo

- Povečuje se število živali na planinah

Leto 2007: 7.839 GVŽ,

Leto 2008: 8.271 GVŽ,

Leto 2009: 8.319 GVŽ.

- Pomen planinske paše tudi za avtohtone pasme

V I. 2008 se paslo na planinah 475 krav avtohtone cikaste pasme od skupaj 1.927, kar predstavlja 25% živali

Foto: KIS

PLANINE V PRIHODNJE? NEVARNOSTI

- ▶ **Opustitev rabe in zaraščanje planinskih pašnikov**
 - izguba kmetijskih zemljišč
 - izguba kulturne dediščine

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD

PLANINE V PRIHODNJE? PREDNOSTI

▶ Povezava s turizmom

- Ponudba značilnih jedi,
- Druga specifična ponudba (v povezavi s športom, pohodništvom)

▶ Trajnostna raba visokogorskega prostora

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD

HVALA ZA POZORNOST

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD